

ՅԱՐԱԹ ԱԹԵՐԹ

Ազգային, Քաղաքական, Բանասիրական եւ Զուարճալիք

Ժող Տարի, Թիւ 33

ՅԱՐԱԹ

21 Փետրուար, 1898

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ. — Ծաղիկի բաժանորդագինն է Տարեկան՝ Պոլսոյ համար 40, Գաւառներու համար 50 դան. : Վեցամսեայ Պոլսոյ համար 25, Գաւառացի համար 30 դան. : Հասք 30 փարայ : Բաժանորդագրութիւնը քիւի վրայ է. տարեկան բաժանորդները պիտի ստանան 52 եւ վեցամսեայները 26 քիւ Ծաղիկի : Պաշտօնական Գրաստունը յանձն կ'առնէ հասոյցանել բաժանորդներուն վճարները :

Երէ Ծաղիկի հրատարակութիւնը ո'ր եւ է արգելի հանդիպի : Ծաղիկի բաժանորդներն իրաւունք ունին 100 այցեխարս նուէր ստանալու : Հանրագոյն նիւթերու վերաբերեալ յօդուածներ եւ քրթակցութիւններ շնորհակալութեամբ կ'ընդունուի : ՀԱՅՏԷ. — Ծաղիկի վերաբերեալ ամէն ինչ պէ՛տք է ուղղել Պաշտօնական Գրաստունը, կ. Պոլիս, Սուրբան Համամ, քիւ 14 :

ՔՐՕՆԻԿ

1898 Յունուար 1 ի հաշուեկշիռները անպատճառ շահ ցցուցած են, վերջացող բարեկենդանի առթիւ եղած փայլուն եւ ճոխ զուարճութիւններն — պարահանդէս, երեկոյթ (կամ սուարէ °) բազմամիւ ճաշ-խմիչքներ (կամ մասխարաններ) — այս հաշիւս կամ գուշակութիւնս կը հաստատեն. Աւելին կայ. ոսկերիչներու լալկան էսնաֆը երբ «Ալլահ պէրէքէթ վերսին» կ'ըսէ, վստահ եղէք որ Պօլսոյ առեւտուրը բանուկ վիճակի մէջ է. Առեւտուր ըսելով պէտք չէ միայն հասկնալ՝ ապրանք ծախել եւ դրամ առնել — Թող որ վերէսիյէ ալ շատ կայ — այլ այդ կարգին մէջն են նաեւ քանի մը տեսակ ապրանքներ որոնք «այն-նէն» (en nature) կը վճարուին : Զոր օրինակ, երբ արկիւններն ու օրտորդները այցելութեանց առթիւ զիրար կը համբուրեն, առեւտուրն ան նախաճաշ է, կամ երբ երեկոյթի մը մէջ երկու ուխտներէ մին միւսին ապուսակ կը ծախէ՝ փոխարէն ապուսակ կ'առնէ :

Իմ մասին «այնէն» առեւտուր չունեցայ, ուրիշներն ալ չեմ մեղադրեր, քանի որ դրամի սով կայ :

Բայց բարեկենդանի զուարճութիւններուն վրայ պիտի խօսէի : «Այս տարուան բարեկենդանին շատ աղւոր անցաւ» ըսին ամենքն ալ : Եւ իրաւունք ալ ունէին. մանաւանդ քանի մը ինքնակրօն հիւրեր որոնք բան գործ ըրին ամէն երեկոյթներու ներկայ գտնուիլ առանց հրաւիրուած ըլլալու : Աս ալ «իշ-

կիւզարութիւն» մըն է անոնց համար որոնք ամուրի են բայց ինչո՞րքի՞ն կ'ըսեն երբ ամուսնացած ալրեր իրենց կիներն ու զաւակները տուն ձգելով ուրիշներու երեկոյթին կ'երթան... առանց հրաւերի, եւ մինչեւ լոյս կը պարեն իրենց բոլորովն անձամբ աղջիկներու հետ : Կարելի է որ այս տարուան մօտան ալ աս է : Եւ քանի որ «Մօտա» է հետեւաբար աղուոր բան է. անա՞նկ չէ : Բայց աւելի լաւ չէր ըլլար որ աղուոր բան մը ընէինք եւ ըսէինք քանի որ աղուոր բան է «Մօտա» է : — Ճաշակի խնդիր է սակայն :

«Մօտա» ըսելով պէտք ենք հասկնալ «Նորութիւն» մը, բան մը որ յանախ Բերայէն հոս կուգար : Բայց Գաւառցիի Սրամեան վարժարանի Հոգաբարձութիւնը (կամ Տնօրէնը) նոր մօտա բան մը ըրաւ : Զինացա՞ք : Մտիկ ըրէք :

Ասկէ ամսոյ մը չափ առաջ, շաբաթ երեկոյ մը ցրուց Լեւոն, որուն բանը գործը Թատրոնի ազգարարութիւններ, եւ երբեմն լրագիրներ ցրուել է, Թեւին տակ Թղթի խոշոր ծրար մը բռնած, տունէ տուն, խանութէ խանութ պտըտելով հատ մը կը բաշէր ծրարէն ու դուռը բացողին ձեռքը կուտար :

Նախ կարծեցի որ Թատրոնի ազգարարութիւն մը, կամ լիբրարարի ծանուցում մըն էր : Բայց տեսայ որ բոլորովին տարբեր բան մըն է : Զեռքս առի հատ մը, վերնագիրն էր, «Յայտարարութիւն» Արամեան երկսեռ վարժարան ի Գաւառցիւղ : Բաւական լայն սիրտ կուգէր այդ երեքէջեան ընդարձակ

յայտարարութիւնը կարդալու, եւ այդ սիրաւ ունեցայ: Մէջը ի՛նչ կար: Ինծի՞ կը հարցունէք: Ես բան մը չցատկցայ: Եթէ հասկցայ ալ նէ՛, աւ կէտն էր որ « գինեքը գեղջեր » եւ « պայմանները դիւրամատչելի ըրեր » են որ « միւշթէրի » զայ « տէյի » զըպրոցը: Բայց որո՞ւ համար է այդ « ռէքլամ » ը: Որ մարմինն է այդ, պաշտօնական կամ անպաշտօն, որ ինքզինքին իրաւասութիւն կուտայ կոր այդ տեսակ յայտարարութիւն մը ցրուելու ժողովրդեան մէջ: Եւ . . . է՛յ, եկածը բարեկենդան ըլլալուն, Գառը-գիւղցիք ներդրամիտ գտնուեցան: Եւ ինչո՞ւ չներեն, երբոր հին աւանդութիւն մ'է թէ Բարեկենդանի օրեր վանքերուն մէջը գտնուած վարդապետներն իսկ . . . կը պարեն ու կը խմեն:

Անշուշտ ուրիշ թաղեր ալ ունեցած են իրենց պարոցական, Թաղային, եւ տնտեսական վէճերը: Փա՛ւք Աստուծոյ որ մեր Թաղականները հրաժարական տուին եւ ազատեցան: Բայց ոչ դեռ, վասն զի հրաժարած են թէեւ բայց կը շարունակեն իրենց պաշտօնը մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն: Ինչ որ է բարեկենդանէ առաջ ամէն Թաղ, ունեցաւ իր անտեղի վարմունքները, բայց ամենուն համար ալ Բարեկենդանը աղէկ վրայ հասաւ, մանաւանդ մի քանի մասնատրներ որոնց « ֆօյան » մէջտեղ ելլելու վրայ էր: Որո՞ւ հոգ: Բարեկենդան է (ուրիշ ատեն որո՞ւն հոգը կըլլար կոր), խնդալու, խաղալու, խմելու զըւարճանալու ատեն է: Բարեկենդանէն վերջը՞. Օհ, Արեւազակներով պիտի զբաղինք: Յետո՞յ, Զատիկով: Վերջը՞. ամառուան զուարճութիւններով: Բայց վերջապէս — է՛հ վերջն ալ ձմեռուան զուարճութիւններով: Է՛օֆ. բայց մեր Թաղային եւ մանաւանդ պարոցական գործերուն ո՞վ պիտի նայի: Է՛յ, պէ՛ դուն ալ, պօշ մարդ, ազգայիննի ես ի՞նչ ես: չես տեսներ որ բարեկենդան է. խմէ, խը մէ՛, բէֆըդ նայ: Օրերնիս օր ընենք:

Ընենք . . . եւ վերջն ալ « առբանի խումբուսի » պէս մտածենք:

Գաթ գիւղ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՆԵՐՆ ՅԻՇԵԼՈՒ ԵՆ

Թէ մարդ ըլլալու համար միանական ուժէ աւելի բան պէտք է:

Թէ խոշորութիւնը մեծութիւն չէ:

Թէ կորով պէտք է համբերելու համար:

Թէ անձնասիրութիւնը մարդու ամենէն անվայել բանն է աշխարհի վրայ:

Թէ մարդու մը ազնուականութիւնն աւելի կը յայտնուի յարգանքէն ու հոգածութենէն զոր կը ցուցնէ մօր եւ քրոջ՝ քան տեսակէն այն փողկապին զոր կը կրէ ինք:

Թէ բարեպաշտութիւնը ցուցամուտ թիւն չէ:

Թէ միակ լման մարդը սուրբ մարդն է:

Թէ բազմութեան հետեւ իլը սկստութեան խոստովանութիւն է:

Թէ փողոցի անկիւնները խեղճ վարժարաններ են:

Թէ մէկ իրական բարեկամը կ'արժէ քսան հասարակ ծանօթ:

Թէ լսողը զօրութեամբ ազնիւ ըլլալէ եւ ազնուութիւն ցուցնելէ վախճալը ամենէն մեծ երկչոտութիւնն է:

Թէ մարդ, ինքզինք մարդ ընելու որչափ կանուխ ձեռնարկէ, երբէք կանուխ ձեռնարկած չըլլար:

Թէ ինչ որ այսօր սուղեղին մէջ կը դրուի՝ տասը տարի ետքը դուրս պիտի հանուի:

Թէ միակ մարդկութիւնը զոր կ'արժէ ունենալ՝ Որդոյ Մարդոյ կեանքով ցուցուածն է:

ԱԽԵՏԱԲԵՐ

ԱՆՏԵԱՆ ՈՒ ՆԵՐԿԱՆ

(Շարունակութիւն 32 թիւէն)

— Հէմ գիտես քի զաւայր ազգիկանը սիրտն ալ կտաւ ինձ, վախ ճանըմ, վախ: Բայց ինչի պէս ազգիկը ճախր ճախր կերեն կոր, ամա մանչը չատ փարա ունի եղեր, նայլէթ փարային:

— Խաչիկ ազա զաննը կ'ընեմ ուր հրամանքդ խմօրի ու անուշի բաղպէթ չես աներ, ան ուր սխմի մի զուհուր չանէ:

— Մեղալէօրս չըստալը փէք կու սիրիմ ու կուտիմ: Խափու եօլտաչի աղբարս, առ եկու տեսնեմ, աս ինչ է ուր, մէջը պօնիր ուր կայ նը բարով է, ազա բամբակի զաննս խաէկ չի տի կայլէս: Կու նայիմ ուր նշանած հանըմի փէք ծանր ասալրանմի կ'ըլլայ, աս պէտք է ուր նշանած աղան քովէքովներայ նախն ուր իբրամ անէ, պատվէլի կու վայլէ ուր հրամանքդ աս նշանութեան մատալին տարի բարով ճառ մի ույտարմիչիս ուր գինի խմանք, տէր պապան ալ զաննս միւնտափ կու զանէ:

— Արդէն նուաասա ալ այս ներկայ հանդիսիս նկատմամբ ճառ մը պատրաստած եմ:

— Զիյ մի սուս տի բլանք ուր պատվէլին ճառը լայրիւթի մոխի անենք:

— Հրամանք պատվէլի:

— Էհէ, էհէ, էհէ:

— Ատէնի չեղաւ պատվէլի, գինիին զաւաթը ձեռքդ առ տեսնեմ:

— Այնպէս է, Աստուած օրհնէ, առանց գինին ձեռքը բռնելու ճառ չի խօսուիր:

— Էհէ, էհէ, ներեցէք ինձ տեսք իմ եւ տիկնայք, զի ոչ կարիցեմ արժանավայելս ճառարանել աստանօր ըստ մեծի Ոսկեբերանին, կամ ըստ մեծի Շնորհալուոյն: Այլ ճառարանեցից ըստ զուգնաքեայ կարեաց իմոյ, շնորհօք նախախնամութեան տեսնու Արարչին: Զի՞ է զայս հանդէս գերաճեալ, զի՞ է զայս շքեղութիւն սքանչելի, զի է զայս պայծառութիւն հիմնալի, եւ զի՞ է զայս խնձոյք պանծալի: Այո, այս հանդէս է սրբազան, զոր ամենայն պանծանօք եւ գերապանծ փառօք կատարի, ի սուրբ միութիւն ներկայ բարեյիշատակ երկուց նշանելեաց զոր ամենաբարձրեալն ի կատար հասուցէ:

— Ամէն , ամէն :

— Բայց աւագ , ախոս , յարէ՞ զի ծնողք օրիորդին ի յերկնից միայն տեսանեն հոգեւոր աշօք զհանդէս բարեգլխով օրիորդին իւրում :

— Ըհը , ըհը . . .

— Մի լար հանում , մի լար :

— Էյ պատուելի ալ շնորհակալ ենք , անուշ տեղը կոնկէիք : Ասոնք ֆազլա խօրաթաներ են , մէյտանը բան մի առողջի ուր լուսահոգի աղան հանրմին միտքն ինկաւ ու կտւայ , պէ տխար պատուելի , պօշ բան արիւր ,

— Էյ տօղրուսու , պիղիմ պատուելի տէ չօք թէմիզ ճառ սէօյլէտի , պէն փէք աղնամամ ամմա փէք կիւզէլ թէէսիւրլի սէօյլէտի : Տէր պապա պատուելիին ճառը ինչպէս էր :

— Աստուած օրհնեացէ , անոր ալ իմաստութիւնն աւելցուցէ , յիտակը աղւոր էր , ամմա խիստ կարճ խօսեցաւ եւ որովհետեւ ընտիր գրաբառ լեզուով խօսեցաւ Էյ Աստուած օրհնէ մենք կրօնականքս ալ ի զիշերի եւ ի տուընջեան գրարառի վարժուած ըլլալովն սնոր քաղցրութիւնը դիւրաւ կ'իմանանք , շնորհակալ ենք պատուելի :

— Հանում աղջիկ , ելի դասատու պատուելիիդ ձեռքը պաք , զի այն ալ անարժանութեանս պէս հոգեւոր հայր կը սեպուի :

Ծառուցակելի

ՀԻՄԱՎՈՒԱՆ ԿԻՆԵՐԸ

Էրիկ մարդոց «Գործ չկայ , տուտուր չկայ» ըսելուն օր մըն է բացուել կիններուն , եթէ ալսպէս երթայ , շատ չի քչեր , կնիկ մարդիկ չուկայ պիտի ելլեն , էրիկ մարդիկ առնը նստելով օրօրոց պիտի օրեն :

Վարժարանէն ելած խել մը երիտասարդներ ալ կօլօշկա նստող հաւերու նման տան անկիւնը քաշուած մինչեւ իրիկուն րօման կարգալով ժամանակ կ'անցունեն :

Վերջապէս որ կողմ դառնաս էրիկ մարդոց համար չահու դռներն գոց կը գտնես : Ասղին կիններն ալ գործին ղուին անցած չիֆթ սէքսէն կ'ընեն կոր , ասոր պատճառը հարցնել պէտք չէ , կնոջմէն հինգ եւ կամ չորս հարիւր ոսկի զրախօմա ուղեցին , կիններն ալ պարտաւորեցան իրենք զիրենք դուրս նետել ապրուստին ճարելու , էրիկ մարդիկ ալ եկան այս վիճակին հասան եւ հիմայ իրենց կնկանը ձեռքը նայելու սկսած են :

Երբ Բերա ելլաւ պիտի տեսնես որ մէկ ծայրէն միւսը բոլոր խանութները կ'իներ են :

Փողք անօթինալով երբ ճաշարան մը մտնես եւ կարսօն մը կանչես , մատամ մը կուգայ դէմդ մօնսիօ մը ըսելով : Սրճարան մը երթաս նուագածութիւն մտիկ ընելու , քէմանէն բռնէ մինչեւ տաւուլն կնիկ է դարնողն :

Տանդ համար քիչ մը միւս առնելու համար մատաւաւին երթաս , դարձեալ կ'ին մը կը տեսնես դէմդ . Մանիֆաթուրայի վաճառատունէն ներս մտնես մատամի մը բերնէ «օրիսթէ թի ալարաթէ քիրիա» բառն կը լսես :

Ածիլուելու համար սափրիչի մը երթաս քէսին զուլուր օրիորդ մը կը տեսնես :

Վերջապէս որ կողմը երթաս թէգիւհատարը կ'ին , դրաղերը կ'ին , հաշուակալը կ'ին , քէսիէն կ'ին , ստակ առնողը կ'ին , ստակ տուողն ալ կ'ին :

Անցնինք Պոլսոյ կողմը , հոս ալ շուկային մէջ ամէն մէկ տիրէկին տակ մէյմէկ կ'ին կը տեսնես , Տիվան հօլին ելլաւ կը նայիս որ բոլոր խանութներն կ'իներու է վարձուած որ՝ մօտիսթրայի մազաղայի փոխուելով մէջը լեցուն օրիորդներ նստած որը կը ձեւէ , կը կը կարէ , որն ալ կը քակէ :

Անդին խել մը կանայք ալ մէյմէկ պօղչա տաած բրէմաթիվն են եղած , որ մէկն ալ խոլթուլն , իօնախէ խօնախ ապրանք ծախելու են սկսած :

Ասոնցմէ զոտ խել մը տիկիններ ալ կան

Բժշկութեան

Բիանօի դասատուութեան

Փաստարանութեան

Հեղինակութեան

Խմբագրութեան

Վաճառականութեան

Ճարտարապետութեան

Դերձակութեան եւն , եւն :

Կանանց այս արշաւանքն եթէ քիչ մը տանն ալ այսպէս յառաջդիմութիւն գտնէ տարակոյս չկայ թէ ապրուստն այսուհետեւ միմիայն կանանց ձեռքն մնալով էրիկ մարդոց վրայ իշխելու պիտի ելլեն , եւ որ ամենէն աւելի հետաքրքրական հետեւանքը սա պիտի ըլլայ թէ ամուսնացող օրիորդներն պիտի ելլեն կարգուող երիտասարդներէ կրկին զրախօմա պիտի պահանջեն :

Ահաւասիկ կանանց յառաջդիմութեան պատուը , դրախտմայի կիրառութիւնը այսպէս զլխի վար պիտի դարձնեն , վայ տակը մնացող երիտասարդաց զլխուն :

ՆԿԱՐՆԵՐ

Հայր սուրբ , մեծ պահօց մէջ ինչ նիւթերու վրայ քարոզելու միտք ունիս :

— Ես ալ ան կը մտածեմ կոր եղբայր պատուական , անցած տարի կանանց պճնասիրութեանը վրայ քարոզեցի որ այդ անաւէր սովորութիւնները մէկդի դնեն , էրթէսի շարթուն քարոզիս ատեն տասը հատ կնիկ չեկաւ , անոնք ձգեցի էրիկ մարդոց արեցութեանը վրայ քարոզեցի , կազինոները ֆասլ ըլլալէս ետքը , ինծի ալ գէշ աչքով նայեցան :

— Հայր սուրբ , քու պաշտօնդ է , դարձեալ պիտի քարոզես :

— Էյ աղէկ ա , ինչ քարոզենք այս մարդոցը , անանկ երկան բարակ գրքերէն օրինակներ բերելով խօսինք , մտիկ չեն ըներ , իրենց բռնած ճամբուն վրայ խօսելով ծայրը բարոյականի բերենք կապենք , ան ալ սրտերնին կը դնեն :

— Հայր սուրբ սրտերնին դնեն չոնեն քու պարտքդ է պիտի քարոզես :

— Ես քեզի բան մը ըսեմ, վազ անցայ ես, մինչև խթումին առտուն հիւանդ եմ պիտի ըսեմ, դռնէն դուրս չի պիտի ելլեմ, թող այս տարի ալ տանիկ երթայ :

* * *

Թէպէս տուտու, աղա զիրիկունները աս ի՞նչ կանուխ կուգայ կոր :

— Հա քուրուկ, մեծ. պահք է տէրի իշկին ֆէրահաթ ըրեր է, անոր համար կանուխ կուգայ կոր :

— Էյ նասը իշկին կտրեց նէ, պարէ կէնէ անանկ շաւխատա պաներ կ'ընէ կոր :

— Ձէ էլմոնիկ հանրմ, կուռքի պէս կը նստի հացը ուտելուն պէս կանուխ մըն ալ կը պառկի, պարէ մինչև առտու ալ քունը տանի, գիշերները կ'ելլայ կ'ելլայ կը նստի :

— Էյ դուն ալ կը ճշկուայիր քի, իշկիլի ըլլայ նէ ճիւղէն քաշես նէ խապար չունենար տէրի :

— Քա մէկ թարաֆէն աղէկ է սանքի, տունը դող մտնայ նէ չարուխ կիմանայ ամմա, քուրուկ իր քունը չի տանիր նէ կուգէ քի ես ալ արթուն մնամ :

— Ի՞նչ պիտի ընես Թէպէս տուտու, սապր ըրէ ինչալլահ ուտիքի էլլանք նէ իշկիլի կը պաշլայէ տէ աս փորձանքէն կ'ազատես :

* * *

— Ծօ կարապետ հուսա եկու, կ'ընէս աղային նամակ մը գրէ :

— Ի՞նչ բանի համար էֆէնտիս :

— Սա մեր բարաները սայ տէրի :

— Շատ աղէկ . . . միւրվէթլիւ, ինայէթլիւ, տիրայէթլիւ . . .

Ծօ վազ անցիր, ատանկ խորաթաները :

— Հապա ի՞նչպէս գրեմ էֆէնտի :

— Ի՞նչ պիտի գրես. գրէ գրէ գրէ, էֆէնտիմէ չօդ սէլամ, բարալորը վէրսին վէսէլամ :

ԾԱՂԻԿԸ ԱՌԱՋ ԽԱՅՄԱՆ ՀԱՆԵՑ ՕՂՈՒԼ ՊԱԼԻՆ ՎԵՐՋԸ ՊԱՇԵՑ

Շատ անգամ մարդ, առանց տխրութեան ատիթ մը ունենալու, տաղտուկ ժամեր կ'ունենայ, եթէ հարցուի իրեն թէ ինչու կը տաղտկանայ, ինքն ալ չգիտեր, սէ-գութիւն մը պաշարած է զինքն, առանց պատճառի կը բարկանայ, վերջապէս մարդ բոլոր սիրալիր յատկութիւններէն կարծես մերկանալով, անհանդուրժելի բնաւորութիւն մը կը ստանայ : Ահա ճիշդ նոյն այս կացութեան մէջ կը գտնուէի երէկ, եւ զրասեղանիս առջև նստած մինչ կը խորհէի՝ կամ աւելի ճիշդը բան մը չէի խորհեր, քառասունը հինգ տարեկանի մօտ տիկին մը մտաւ սենեակս :

— Բարեւ աղաս, հրամանքնուդ իրիճայի մը համար եկայ :

— Բարի եկաք, հրամանքէք նստեցէք աիկին :

— Հրամանքնիդ Մաղիկ կը հանէք եղեր :

— Հրամանք էք :

— Վայ կլխուդ կէնճ, ինչո՞ւ համար աչ ընել չես իտար, աս ամէն իժիր քաշուելու տէրա է զահեր :

— Ինծի նայէ տիկին, ես գործ ունիմ, բժշկի պէտք չունիմ :

— Վույ, չէ աղաս, արեւուդ մեռնիմ խրախմբի մի ըլլար :

— Էյ հասկցանք, ինչ պիտի ըսես նէ չուա ըսէ, վայ . . . :

— Աղաս հրամանքնիդ զազէթա կը հանէք եղեր :

— Կը հանենք :

— Կնիկներու աղջիկներու վրայ պաներ կը կրէք եղեր :

— Ո՛հ Տէր Աստուած, ինչ փորձանքի հանդիպեցանք :

— Մի սրտողիր աղաս, ինչ ընեմ ես վրում, տէրա ունեցողը տէրման կը փնտռէ :

— Հասկցանք, ինչ պիտի ըսես նէ դուրցէ լմնցու :

— Աման տուն ալ անանկ սէրթ տալլանմիշ կ'ըլլատ կոր քի, ինչ ըսելիքս շաշըմիշ կ'ընեմ կոր :

— Ասկէ վերջը ես բերանս ամենեւին չպիտի բանամ, դու ինչ ըսելիք որ ունիս խօսէ լմնցուր :

— Հիմայ նայէ գործը ինչ է, ամա սա նայէ, վերն Աստուած վարը դուն, եսնի մէկը իմանայ կայ ես, գետնին տակերը կ'անցնիմ :

— Ու՛ր, տէր Աստուած դուն համբերութիւն տուր :

— Հապա դուն չպիտի խորաթէիր նէ . . . :

— Մեղայ, մէյ մըն ալ չեմ ըներ, լմնցու :

— Հիմայ ես քիչ ըսեմ դուն շատ հասկցիր, Հայ-կանուշ արծիկանս օղտուխճա լայըլը խամէթ մը ելու, աղատան սղայ մըն է չէնքով շորհքով, չարըլն մէջը պատմաճի է :

— Հասկցանք . . . :

— Մեր մահալլէն մենէ չորս տուն վար Անթառանք կրկեցան :

— Ու՛ր կրուի նէ կրուի պէ կնիկ, ես գործ ունիմ, օ՛ . . . :

— Ես վրում խրախմբի մի ըլլար, տեղն ի տեղօքը նախեմ օր կործը էթրաֆովը հասկնաս :

— Ես քու գործի հասկնալու ամենեւին փափաք չունիմ :

— Քա աս ինչ խրալ մարդ ես, բարայովս զազէթայիդ մէջը պան կրել տամ պիտի, մեղայ էթրաֆովը չհասկցունե՞մ :

— Աս ուրիշ, ուրեմն պատմէ տեսներք :

— Հիմայ ի՞նչ կ'ըսէի կոր :

— Շիտակը կուգես նէ մինչև հիմայ դեռ բան մը չըսիր :

— Քա նասըլ . . . Անթառանք մենէ չորս տուն վեր կրուելին, Հայկանուշս ուզող ելլալը . . . :

— Իրաւ է ատանկ ըսիր :

— Մեղայ, ես ըսածս չիցտեմ զահեր, հիմայ մեր խը-

լավութեամբ Հայկանուշա աստ պատմածիքն անխտար մէջ կ'ընէ քի մարդը կրտսէ որ օր մը տեսնայ, աս խապարը հաշան չտոբի, ոտքերս գետնէն կտրեցաւ, ամենակամ հազըրութիւնը՝ էն հալիս կէօրէ տեսայ ըրի, կիրակիին պէքլէյեցի, ինչ է նէ կիրակի եղաւ, երկան չընեմ մանչը խլավուղին հետ ելաւ եկաւ. հրամանեցէք ըսի հէմէն վեր առի Հայկանուշա խաւովէն բերաւ նէ, եսն կէօզով տխրաթ ըրի քի մարդը բէք հաւնեցաւ, չիւնքի ախջիկս տեսաւ չտեսաւ, ըռէնկ առաւ տուաւ, էյ սանքի Հայկանուշա բլ ան սիւսերուն տակը խուճի տաւցեր էր:

— Հասկցանք, վերջը ինչ եղաւ:

— Ետքը, քիչ մը իշտէ սըկէ նըկէ խօրաթայէ պանէ, արան կէս սահաթ մը անցաւ նէ, էն ըսաւ ես երթամ տէ տուք Մարիամ հանըմին հետ խօրաթիցէք, ան ընտոր լմնցունէ նէ իմին մախպուլս է, ետքը մնաք պարով ըսաւ կնայ:

— Մարիամ հանըմը ո՞վ է:

— Իշտէ գործին մէջի խլավուղին է, քա հիմայ դուն ասղին նայէ, Անթառանհնք խլավուղին հետ աս չորհէքով ազան մեր տունը մանալը կը տեսնան, ան ճիտը տակը մնալիք Անթառանհնք զոքանչը կ'ըսէ օր՝ քա աղջիկ մութլախա աստ մարդը Հայկանուշին աղջիկսես բերին. Բերրոնը թող դուռը պէքլէյէ տէ մարդը դուրս ելածին պէս հոս հրամցունէ Աղաւնին մէյ մը ցուցնենք, աս ըսած աղջիկը Հայկանուշը կէօթէրիչի է ամա, հէմ տարիքը մենծ է, հէմ հեռուներ ըլլայ պերանը կը հոսի. . . աս ըսածիս նօխտա մը դիր:

— Ախ, դուն ալ աս պատմութեանդ նօխտա մը գնէիր:

— Տղան մեր տունէն թամամ քի օտիւր դուրս կը գնէ, Բերրոնը գէմը կ'ընէ, կոտորտուելով, հրամանեցէք ազատ մեր տունն ալ խահուէ մը խմեցէք ըսելով կաննէ տուն կը տանի, կընեն չեն ընեն աղջիկը կը ցուցնեն, մանչուն ֆէյլը կը տառնայ, խելքը չէլմիչ կ'ընեն. . . քա երկու օր ետքը հաշան Մարիամ հանըմէն աս պանչը չը լընցի, խելքիս զարար եկաւ, էյ Անթառան, կէչմէ նասխալմնաէն ըսի, հիմայ կուգեմ որ զագէթայիդ մէջը Հայկանուշա կուլես, Աղաւնին վար զարնես ամա աս ընտոր օր պէտք է նէ:

— Ձեզի սխալ հասկցուցեր են մենք, ասանկ պաներ չենք գրեր:

— Քա ինչո՞ւ չպիտի կրէք, ասիկայ սուտ պան մը չէ օր, աչխարք արարատ իմացաւ:

— Այդ գործը մեզի վերաբերութիւն չունի:

— Վերաբերութիւնը ի՞նչ է:

— Հիմայ երկար բարակ քեզի խօսք չեմ կրնար հասկցունել, ժամանակ ալ չունիմ, երթաք բարով:

— Հէլալէն մինչօք երկու օսի կուտամ, սըվիկայ կրէ քի բերանը կը հոսի տէյի. անկէ ետքը գիշերներն ալ սայթխամիչ կ'ընէ:

— Վերջին բաժնի գէշ չէ, փոքր ինչ ամուսնոյն ապահովութիւն մըն է:

— Սա ուղածիդ խտար վար գարկ աղուսը մը, քեզի կէշութիւն մը դայ նէ ես կայներ եմ:

— Շնորհակալ եմ, կայնենուդ եթէ երթաք, աւելի աղէկ կ'ընէք:

— Հէմ ալ ճընտերնուն մէջը վէրէմ կայ:

— Ալ երկայն ըրիր, կուգեն նէ լուսնոս ըլլան ես ըմիչի չեմ. . .

— Ձը բժշկուիս հէմէն, հիմա մին պահատ չը՞ պիտի կրես:

— Ձէ', չէ', հազար անգամ չէ, ասանկ անտեղի բաներ չենք գրեր:

— Աստուծմէ կանաք պիլէ քիմ, աչխարքին տուաւ կը կրէք տէ հիմայ տուն տեղի պաներ չէք կրեր հէ, կեցի դուն մէյ մը հօշընաւն չդնեմ եօխտա, աւագս հասած տեղը պիտի ըսեմ օր խաղէթածիներուն ամէնն ալ սուտ կը զրուցեն:

— Նոր բան մը չէ ըսելիքդ, դուն հոսկէ մէյ մը դուրս ել տէ, ինչ կուգես նէ պնա ան ըսէ:

— Էրկնաւորը դայ հախերնուդ պաշխա բան չեմ ըսեր ըսելով, սենեակնուս դուրս եկաւ այս փորձանքը:

Եւ ոսկոյն չկարծուի թէ առասպել մ'է մեր այս պատմութիւնը, դժբախտաբար աղջիկ ամուսնացնելն այն աստիճան դժուարացած է հիմայ՝ որ կրթութիւն չառած մայրեր ամէն գահէիկ միջոցներ կը գործածեն, ժամ առաջ ինչպէս կ'ըսեն, իրենց աղջիկները տեղաւորելու համար:

ՄԵԾ ՊԱՀՔ

— Առաջները սովորութիւն մը կար, մեծ պահոց Ա. օրը կամ բարեկենդանին վերջին գիշերը իրարու հօգի, բարի մեծ պահք դայ վրանիս՝ կ'ըսէին, հիմա այս սովորութիւնը վերցաւ, քանզի ամէն մարդ գիտէ որ մեծ պահքը հիմակուան մարդոց բռնելու բանը չէ: Ըսենք թէ մէկը սխալմամբ ելաւ բռնեց մի, խոյն սանձին սիրտը հիւնաւքը՝ պօղազը, թիֆօն գլուխը, սաթլիճանը մէջքը, միտէ իւֆիւնէթին եւ խեղճ մարդը աչքան կը չարչարուի կոր որ մեծ պահքն ալ, մեծ պահքը գնողն ալ կ'աշիծէ կոր:

Սակայն քրիստոնեայ մարդը այս ցաւերուն տոկալով ամէն բան աչքը տանելու ըլլայ նէ՝ դիւրաւ կը յաղթէ այս վերոյիշեալ հիւանդութեանց: Արդէն կրօնասէր բժիշկներէն մէկ քանին այս բանին վրայ քօնսօլթօյի մըտնելով որոշիր են որ մեծ պահք բռնելու անկարող մարդիկ, մեծ պահքը ուտիքին հետ խառնելով անանկ ուտեն եւ ասոր համար ռարօթթօ մը շինելով մեզի խրկած են ի հրատարակութիւն:

Ահաւասիկ օրինակը:

Քիւլպասաթի հետ ֆասուլեա սալաթասի:

Խաչլամայի հետ թահինլի չորպու:

Քէպապլին հետ դէյթին, բրասա եւ բոզիկ:

Սէօյիւչին հետ եսլանճի աօլմասի եւ նօհուս եահնիսի:

Ձուկի հետ ֆասուլեա եահնիսի եւ խօղ հէլվասի:

Փիլալի վրայ բէքմէզ, ճէյիկ եւ պահար:

Չուազեղի հետ թարխանա չօրպատի :

Չօրպաի հետ միտեա տօլմաաի եւ սայլանկէօղ :

Այս ուսնիլիքները ամէն բանէ աւելի մէկ ազէկու-
թիւն մ'ունին որ մարդուն ստամոքսը զօրացնելու կը
նպաստեն , եթէ մարդ երեք շաբաթ կարենայ ի սէր կրօ-
նէ եւ անձի ուտել ասոնք : Աստուած տար որ այս մէ-
թոսին պատճառ տուող չըլլար , վասն զի մեծ պահքի
մէջ ինդճ հիւանդներուն ասկէց աւելի մեծ ծառայութիւն
չկրնար ըլլար :

Հիմա գիտենք որ շատերը մինք ալ հիւանդ ենք պի-
տի ըսեն , եւ պիտի սկսին սոյն բախօրթօյն կանոնը բըռ-
նել , շատ աղէկ , ատոր ալ գոհ ենք , քանզի մինակ ու-
տիքի կերակուր ուտելու ըլլայ նէ գործ ունինք միսի
գինը 15 ի պիտի բարձրանայ :

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Հայրապետը մասնաւոր գրութեամբ մը 2500
բուլղի գումար մը գրկած է Ս. Պատրիարքին հետեւեալ
կերպով բաժնուելու համար . 1800 բուլղի՝ կարօտեալ
գաւառները գրկելու համար , 500 բուլղի՝ Մշոյ Ս. Կա-
րապետ վանքին նորոգութեան համար , մնացեալ 200
բուլղին՝ վարապայ վանուց Որբանոցին ի նպաստ :

— Ս. Հայրապետը Խարբերդի Խուլէ վանուց մէջ
հաստատուած Որբանոցի երեք աշակերտաց ծախուց հա-
մար 150 բուլղի գրկած ըլլալով . Ս. Պատրիարքը չնոր-
հակալութեան գիր մը ուղղեց առ Ն. Ս. Օծութիւն :

— Պաքուէ Երուսաղէմաւուն հասած Փետր. 6 թուա-
կիւր նամակէ մը հետեւեալը կը քաղենք . «Ս. Հայրապե-
տը , Ս. Երուսեմայ Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ Ծ. Վ.
Երէցեան եւ ընկերք՝ Փետր. 4 ին Տփլիսէ մեկնեցան :
Հետեւեալ օրն՝ Եջ. փետր. 5, ժամ 7 ին Պաքու ժամա-
նեցին : Տփլիսէ Պաքու՝ 18 ժամուան հեռաւորութիւն
կ'ենթադրուի : Ն. Ս. Օծութիւն՝ ի Պաքու 8 օր միայն
պիտի մնայ , ուրկէ պիտի երթայ Գանձակ , եւ հոն քանի
մը օր եւս մնալով պիտի ուղեւորի Էջմիածին եպիսկո-
պոսական ձեռնադրութիւնը կատարելու : Չմոռնալ
ըսելու թէ , Ս. Հայրապետը եւ ընկերք երբ Պաքուի կա-
յարման հասան մեծ բաղմութիւն խոնուած էր : Կայա-
բանէն սկսեալ մինչեւ Ս. Հայրապետի հիւրընկալուած
ապարանքի գուռը գեղեցիկ խաչիչաներ փռուած էին :
Ս. Հայրապետն ինչպէս նսեւ Տ. Գէորգ Ծ. Վ. Երէցեան
թէ ի Տփլիս եւ թէ ի Պաքու մեծ ընդունելութիւն գտան :
Վերջինս իբրեւ Երուսաղէմայ վարդապետ շատ համակ-
րութիւն կը գտնէ :

— Ս. Պատրիարքն Չորեքշաբթի առաւօտ կանուխ
Դուռնաբու անցնելով Մայր եկեղեցի իջաւ եւ Արեւա-
գալի երգեցողութեանց ներկայ գտնուեցաւ : Տէր Ամե-
նակալի աղօթքը Ն. Արքայութիւնն ըսաւ Տէր Ահարօն
քահանայի հետ փոխ ի փոխ :

— Ինչպէս կանխաւ գրած էինք , Հաովմ. Հայոց
Ազգ. Ժողովը 2 ամիս առաջ 3 կրօնական ընտրելի որո-

շած էր Կաթողիկոսական-Պատրիարքական փոխանորդու-
թեան համար , որոց մին էր Արհ. Արքիարեան Աւետիս
կոյսկոպոս , որ արժանացած էր 46 քուէի : Այս Գշ. օր
Բ. անգամ ըլլալով Սինօղը գումարուեցաւ Բերա Կաթո-
ղիկոսարանին մէջ եւ վերջնականապէս հաստատեց Խոր-
բերդի Առաջնորդ Արհ. Արքիարեան Աւետիս կաթիկոպո-
սը Կաթողիկոսական եւ պատրիարքական փոխանորդ :

Կը չնորհաւորենք Նորին Գերապատուութիւնը :

Թէ եկեղեցական եւ թէ աշխարհական դասէն բազ-
մաթիւ չնորհաւորութիւնք հասած են Նորին Գերապա-
տուութեան :

— Գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ Վեհ. Սուլ-
թանը բարեհաճած է իմթիազի ոսկի չքաղրամ չնորհել
Օսմ. Կարմիր Մահիկի Փոխ-Նախագահ Վահմ. Նուրեան
էֆէնտիի , ի վարձ այն բարւոք ծառայութեանց որ պա-
տերազմի ատեն մատուց : Կը չնորհաւորենք զՎահմ.
Նուրեան էֆէնտի Կայս. սոյն բարձր չնորհաց արժանա-
նալուն համար :

— Գաւառական Միացեալ աղքատիկ վարժարանաց
Խնամակալութիւնն Աղանեան Սահփան փաշայի ասե-
նապետութեամբ նիստ ըրաւ Չորեքշաբթի առաւօտ իր
գրասենեկին մէջ , զբաղեցաւ զխաւարապէս մէկ քանի
նոր վարժարանաց բացման համար հարկ եղած կարգա-
դրութիւններով , որպէս եւ յօգուտ դաւառական Միաց-
եալ աղքատիկ վարժարանաց տրուելիք նուազահանդէսի
նախապատրաստական աշխատութիւններով : Խնամակա-
լութիւնն որոշեց նաեւ մէկ մէկ նոր վճարում ընել գա-
ւառական պաշտօնէից մէջէն էն կարօտներուն , եւ մէկ
տարուան համար նորոգեց գրասենեկի կարասեաց ապա-
հովազութիւնը :

— Ս. Պատրիարք Հայրն , առջի օրն Կայս. Պալատէն
վերադարձին , ուր Ա. քարտուղար պէյլին հետ երկար
խորհրդակցութիւն մը ունեցած էր , զբաղեցաւ Խան
Ժողովոյ երեկի կարեւոր նստին Օրակարգին պատրաս-
տութեամբ :

— Ս. Պատրիարք Հայրն երէկ կէս օրէն ետք հետն
ունենալով Ա. Գործակատար Տէր Ներսէսեան Տիրքան
էֆէնտին , Դատական նախարարին այցելութիւն մը տա-
լով յարաբերական խնդրոց մասին խորհրդակցութիւն մը
ունեցաւ :

— Ս. Պատրիարքը զմում ըրած է առ որ անկ է ,
որ պետական վարժարանաց մէջ նոր Հայ ուսանողներ
ընդունուին : Սոյն խնդիր նկատողութեան առնուած եւ
պարտ ու պատշաճն անօրինել խոստացուած է :

Չինու կայսրն Աստուածաշունչ կը կարդայ , եւ
թէպէտ իր նախնեաց կրօնէն չէ հրաժարած , հրաման
հանեց որ կարգ մը մանաւորինք պաշտօնի ընդունուելէ
առաջ իրենց տալիք քննութեան մէջ քննութիւն նսեւ այն
խնդրոյ վրայ թէ Ջրհեղեղէն ետքն աշխարհք ինչպէս
վերստին մարդաբնակ եղաւ , այս մասին ուշադրութիւն
ընելով Հին Կտակարանին՝ իբրեւ աղբիւր տեղեկութեան
Այս օրերս ալ կայսրը 400 կտոր կրօնական գիրք տպ-
ւորեց Աստուածաշունչի ընկերութեան , ոչ թէ Ս. Գիրք ,
այլ ընդհանուր կրօնային գրականութեան վերաբերեալ
գործեր որք թարգմանուած են Չիներէնի :

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շարժումն մէջ Սպանիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու փոխադարձ յարաբերութիւններու վիճակը ծանրանալ սկսաւ, Ամերիկայի մէջ հետզհետէ տարածուող սա կարծիքին բերմամբ թէ Մէյն զրահաւորին խորտակման պատճառներուն քննութիւնը տեղի կուտայ այն ենթադրութեան թէ նաւը զիտմամբ խորտակուած է: Ուսչընկթընի Ամերիկեան պաշտօնէութիւնը բացարձակապէս կը զլանայ խօսիլ զէպքին վրայ եւ այս կը համարուի կարի սպառնալից նշան մը, վասն զի Ամերիկեան պաշտօնեաներ սովոր են արձակ համարձակ խօսիլ այնպիսի գործերու վրայ որ վերջին աստիճան փափուկ չեն: Միեւնոյն ժամանակ Սպանիական արժէթուղթերու դինն սկըսած է իյնալ: Սա կը ցուցնէ թէ սակարանները փափուկ կը նկատեն կացութիւնը: Հեռագրական նորագոյն լուրը Մէյն զրահաւորին խորտակման պատճառներուն վրայ պաշտօնական վճռի հետք մը չհաղորդելու Մարտ 1 թուով ալ Մատրիտէ կը հեռագրուի թէ Սպանիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու յարաբերութիւններուն ձգտումն այդ օր սկսած է նուազման հակում ցուցնել:

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ազգային եւ օտար վարժարաններու մէջ դասախօսող ինչպէս նաեւ առեւտրական հրապարակին վրայ երկարատեւ փորձառութիւն ունեցող պատուաւոր անձ մը, Անգլիերէն եւ Գաղղիերէն թղթակցութեանց եւ Տոմարակալութեան գործնական դասեր սալու պատրաստ է: Դիմել խմբագրատուն:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ
Սուրբան Համալ ճառքի թիւ 14, Կ. Պոլիս

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ - ՀԱՅԵՐԷՆ

Դիմ 22 ՂՂ.

Սոյն Ֆրանսահայ բառարանը յօրինուած հետեւեղութեամբ Լիզոէի տիեզերական բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուին գրեթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով, որպէս եւ ամենէն գործածական ոճերն: Տէմիրճիպաշեան էֆէնտի բառաշինութեան մասին իւր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն օրով բազմաթիւ բառերով ճշտացուցած է հայ լեզուն, գտած է լեզուին պակսած դրական, գեղեցկագիտական, լուստապիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այնպէս որ կատարեալ բառաղիրք մը կրնայ համարուիլ Բա-

նարանս ունեցած այս երբեակ առաւելութեամբ, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորահերտ հայերէն բառից:

Այս բոլոր առաւելութեամբ Ֆրանսահայ Բառարանս, որ կը պարունակէ իւր 1000 երես, կազմեալ կը ծախուի անօրինակ գնով:

ԳՐԱՆԻ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ - ՕՐԱՅՈՅՑ

1898

Ի վաճառ ելած է հետեւեալ գներով:

Ընտիր լաթակալմ 2 1/2 գահեկան:

Նոյնը ոսկեզօծ ճգտանով 4 գահեկան:

» չակոէն եւ մատիտով 7 1/2:

» ընտիր թղթի վրայ տպուած 15:

Կեդրոնատեղիք: Սուրբան Համալ Պաղտապեան գրատուն թիւ 14 եւ 2. Թորոսեան գրատուն Վալիսէ խան թիւ 16:

Կը գտնուի Բերա Հայ ծխափաճառաց քով, Կալաթա Վրդրի եւ Ռօմանի թղթափաճառանոցը, եւ Պօլիս բոլոր գրափաճառաց քով:

ՀՈՆԿ - ԳՈՆԿ - ՍԷՅԼԱՆ - Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԵՅԻ

ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Ճեղայ պէյ խանի դրան կից թիւ 10

Ամենէն ընդարձակ թէյի վաճառատունն ի Կ.

Պոլիս, որ ճիւղեր ունի Օսմ.

Տէրութեան ամէն կողմերը:

Գաւառաց ապսպրանքները

փութով եւ խնամով կը գործադրուին:

Չինական, Հնդկ,

Ճալայի եւ Սէյլանի ընտրե-

լագոյն թէյք, ուղղակի բեր-

ուած հոս: Թէյի նոր հունձքն

սկսած է գալ: Զգուշացէք

սոյն վաճառանիչին կեղծե-

րէն:

Փնտուել ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ եւ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ստորագրութիւնը:

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿՏԱԿԸ

ԳԼՈՒԽ Ժ.

ՎԻՏԱԿԸ

— Բայց այդ անպիտանն ամենեւին հող չըբաւ Տի-
միթրոյի սպառնալիքները, եւ յայտնեց թէ անմիջապէս
պիտի երթայ Լուգան գտնել որ կարող էր տղան փն-
տուել եւ հաւէն դուրս հանել:

— Վա՛յ, չար սատանայ, ըսել է ձեր խաղը չյաջո-
ղեցաւ:

— Ըսի արդէն թէ մեր խաղն յաջողեցաւ եւ թէ
մենք այդ տեսակ փոքր խոջնդոսներու առջեւ կատող
մարդիկ չենք: Մեզ համար այլ եւս այն սրճարանին մէջ
գործ մնացած չըլլալով, դուրս ելանք եւ Պիւլպիլ իր
վրայ առաւ խաղն ամբողջացնել: Ամիջապէս գնաց վար-
պետ Լուգան գտաւ . . .

— Լուգան ո՞վ է:

— Նաւահանգստի նաւերուն խուզարկողը, մեր
Պիւլպիլը ընկերն Լուգայի վրայ մեծ ազդեցութիւն ունի,
որովհետեւ անոր կեանքն ազատած է խեղդուած մի-
ջոցին, ուստի անմիջապէս զինքը գտաւ եւ յայտարարեց
որ եթէ Տիմիթրոյի կողմէն գալով պատանիին համար
հարցնեն ինքն ալ պարտի պատասխանել թէ նոյն առ-
տուն մեկնող նաւու մը նաւապետն ճիշդ նոյն պատա-
նին Դուրչուկու-Մաղաղան արձանագրել տալէ յետոյ
մէկտեղ տարած էր իբր նաւաստի: Եւ այսպէս ալ ե-
ղաւ, հիմա Տիմիթրո չգիտեմ ո՞ւր տեղումնքը գիտէ,
այն տղան որ պարզապէս մեր Պէտո ընկերով պաշտ-
պանութեան ներքեւ կը գտնուի:

— Պիտի կրնա՞ն ինձ ցուցնել անոր գտնուած տեղը:

— Ա՛, ա՛, տեսա՞ք, դարձեալ սկսաք կասկած ներ-
շնչել ինձ: Դուք ասոյին լաւ մարդուած երկու սիկար-
եաններու հետ գործ ունիք, որոց որջը կարելի է որ
յարափոփոխ ըլլայ եւ կ'ենէք ինձմէ մեր պաշտպանե-
լոյն գտնուած տեղը կը հարցնէք որ ձեզ համար երկ-
րորդական կէտ մը նկատուելու էր, չիտակը կարծեմ պի-
տի զգլամ այսչափ թոյլ բերան գտնուելու:

— Իրաւ որ այս պատիկը շատ լաւ խրատատու մը
պիտի կրնայ ըլլալ ինձ, սղա՛ս, յուզումէս եւ մանա-
ւանդ ուրախութենէս է որ այդպէս խօսեցայ, արդարեւ
ես աւելի գերիվեր պարտականութիւն մ'ունիմ, Դա-
ւիթեանցի ժառանգորդը կարելի է գտնուած համարիլ.
սակայն իմ սրտիս, կնոջ, ու զաւկիս առեւանդիչն, ա՛խ,
իմ բոլոր կենացս խորտակիչը միշտ գտնել անկարելի է,
երթանք, զաւա՛կս, երթանք եւ այն չուսուականին
չափը տանք:

— Այդպէս էրիկ մարդու նման խօսելու է, միշտ
հարցումներ ընողը կասկածելի կը դառնայ: Ես առանձին
առջեւէն երթամ, թէ միասին պիտի երթանք:

— Ո՛չ, ո՛չ, միասին կ'երթանք:

Ճաշարանէն մեկնելով դէպ ի վեր ելնի-Չարչի ուղ-
ղուեցան:

ԳԼՈՒԽ ԺԱ.

ԴԵՄ ԱՌ ԴԵՄ

Երբ Պետիկ՝ Տիմիթրոյի հետ իր սենեակը մտաւ
զգուշութեամբ դուռը գոցելէ վերջը աթոռ մ'առաւ եւ
սենեկին մէջտեղ դրուած բոլորչի սեղանին քով եւ Տի-
միթրոյի ճիշդ դէմը նստաւ:

— Յիւաւի ցաւեցայ որ, ըստ, ստակի այդչափ
չնչին խնդրոյ մը մէջ այնչափ ընդդիմացար եւ զիս վըշ-
տացուցիր:

— Սակայն պատճառն արդէն յայտնեցի, ստակի
պէտք ունիմ այս օրերս եւ զիտցած ըլլաւ որ եթէ այն
գումարը հիմա քենէ չառնէի, զիս այս միջոցին կողոպ-
տող գող մը Յոս երանելիէն աւելի հարուստ չպիտի հա-
մարուեր: Բայց վերջացունենք այդ խնդիրը եւ գործի
վրայ խօսինք. երկուքս ալ դժուարին եւ վստահալից
կացութեան մը մէջ կը գտնուինք. ուստի խորհրդակցե-
լու մեծ պէտք ունինք, եթէ հոս ժամանակով պահած
չի՞ մը քօնեաք ունիս բնձ որ խմելով խօսինք եւ վեր-
ջապէս կարգադրենք մեր ծրագիրը:

— Այո՛, սա աջ կողմի դարանին մէջ պիտի ըլլայ,
գու չի՞նք հանէ, ես ալ ջուր ու չաքար բերեմ:

— Ահաւասիկ չի՞նք հանեցի, հիմա նստէ եւ խօսինք.
մենք երկուքս ալ աշխարհի հետ ո՛ր եւ է կապ չունինք,
բացի դրամէն, ասիկայ լաւ միտքդ պահէ, որովհետեւ
եթէ ես այդ մասին ապացոյցի պէտք չունիմ, կարելի է
որ դուն առ այդ դեռ տարակոյտ ունենաս, բայց դարձ-
եալ կը կրկնեմ որ ատոր ապացոյցները սա գրպանս են,
ուստի բոլոր աշխարհային կապերէ դերծ, սէր, գորով
եւ այլ տեսակ չնչին բաները մէկ կողմ թողլով լըջօրէն
խօսինք: Ի՞նչ միտք ունիս:

— Դեռ ոչինչ մտադրած եմ, քու անզգուշութեամբ
տասը տարիէ ի վեր մեր քով պահուած ժառանգորդն
ճիշդ պտուղին հասունցած միջոցին մեզմէ խոյս տուաւ,
եւ իմ անճարակութեամբս մինչեւ հիմա հոռութի մը պէս
մէջքս փաթտուած՝ պահուած կտակն անցաւ նոյն իսկ
կտակակատարին ձեռքը: Այլ եւս ի՞նչ կ'ուզես որ ընեմ,
պարտինք իրարմէ բաժնուիլ եւ մեր խելքին փչածին
պէս ապրիլ:

Շարունակելի

Արսոնասկր Ա. ՍՍ.ԲՍ.ՅԵՍՆ

ՅԱՍԿՐԻՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԸՆՈՒ

(Նախկին ՊԱՂՏԱՑԻՍԱՆ Տպարան)

Կ. Պոլիս, Մալթա ձամա 14.